

Deze nieuwsbrief verschijnt voor deze keer kort na de vakantie. We hebben signalen gekregen dat de nieuwsbrief dan meer aandacht krijgt. Is dat zo? Dan horen we dat graag!

Nu de voorjaarsvakantie alweer achter ons ligt zijn de eerste twee maanden van 2020 ook alweer voorbij. Dit terwijl onze hersens pas een paar weken gewend zijn aan het jaar 2020.

Vooruitkijken naar het volgende cursusjaar begint dan ook alweer volop. Vakantierooster, jaarplanning, formatie, mobiliteit alles komt wederom voorbij en de uitdagingen zijn zoals altijd groot. In die zin passen ze ook wel wat bij het weer van de laatste weken. Veel wind en wisselvalligheid.

Meestal eindig ik het inleidende stukje van de nieuwsbrief met de woorden "een fijne vakantie toegewenst". Dat kan nu niet dus wens ik jullie maar een fijne werktijd toe en daarbij verwijs ik graag naar deze blog hieronder, die ik een paar weken gelden las.

Harrie Steenstra

Meester Stefan blogt: Het normale leven

Ik zat laatst met mijn vrouw op de bank en zag op Facebook een bericht waar ik erg van schrok. 'Shit, dit meen je niet', mompelde ik voor mij uit. Uiteraard vroeg mijn vrouw wat er was en ik vertelde van een oud-collega bij wie die vreselijke ziekte weer terug gekomen is, na jaren van goede

scans en hoopvolle berichten. Hoewel het een korte zin was die ik ervoor gebruikte, kon ik hem niet afmaken door de brok in mijn keel die zich daar razendsnel had genesteld.

In de tijd dat we nog collega's waren, heeft zij nog een rol gespeeld in het feit dat ik toen werd aangenomen. Ze sprak de legendarisch woorden: 'Ik kan redelijk inschatten of iemand het hier gaat redden of niet en ik heb er nog nooit naast gezeten. Jij gaat het redden.' Praktijkonderwijs is immers geen kattenpis. Maar nu was het dus weer mis, en dat stemde mij bedroefd.

Of de duivel ermee speelde, was die rotziekte de volgende dag onderdeel van het gesprek in de klas. In de les techniek, tijdens het schuren van een stuk hout voor een vogelhuisje, vertelden twee jongens mij dat ze erg geschrokken waren.

'Meneer, weet u wat er gebeurde vanmorgen in de les?' 'Nee jongens, vertel.' Ik keek ze aan en zag een andere gelaatsuitdrukking dan ik gewend was. Er wordt wel vaker een verhaal verteld, ze maken wel vaker iets opvallends mee op school maar dit was anders. Dat kon ik zien.

'We waren in de les en toen zei de juf: 'Weet je hoe jullie je gedragen? Het begint met een K en eindigt met een R', zo vertelde de jongen. 'Wij dachten meteen aan dat ene woord meester, je weet wel. Van die erge ziekte!', zo ging hij verder. Beide jongens keken mij recht in de ogen aan. Er moest even afgetast worden hoe ik hierop zou gaan reageren. Het was tenslotte een behoorlijk beladen woord dat nu boven ons hing en dat zeker niet hardop werd uitgesproken. 'Maar weet u wat de juf bedoelde, meester? Kleuter!' Er kon gelachen worden. 'Dat was vast even schrikken', hoorde ik mezelf nog zeggen. En hoewel het lachen van opluchting was, hielden we ons alle drie ook een beetje in. Als 'de erge ziekte' in het spel is, kun je niet onbedaarlijk lachen, dat doe je niet.

Ik moest gelijk weer denken aan de avond ervoor, dat bericht op Facebook. Maar ook aan mijn overbuurvrouw die jaren geleden ook tegen deze ziekte vocht. Kuur na kuur. Zij leerde mij ooit een belangrijke les. Ik was bij haar op de koffie en vertelde haar dat mijn vakantie ten einde was. 'Het normale leven gaat weer beginnen', verzuchtte ik. Niet wetende wat die woorden met haar deden.

'Weet, je Stefan' zei ze toen: 'Het normale leven is het mooiste leven dat er is.'

En zo is het.

Een 'normaal leven' aub, voor iedereen.

Twijzelerheide - Wethouder Jouke Spoelstra van Achtkarspelen heeft op 3 februari op CBS De Reinbôge in Twijzelerheide de Nationale Poëzieweek geopend.

Jouke Spoelstra droeg een Frysk gedicht voor en maakte de leerlingen enthousiast voor poëzie. De school werkt de komende anderhalve week aan dit thema en donderdag 13 februari is de afsluiting en presentatie van het project. Ouders en belangstellenden zijn dan 's middags van kwart voor twee tot kwart over twee welkom in de school om het resultaat van dit project te bekijken.

Grej of the Day

Iemand vertelde mij een keer over Grej of the Day. Het leek mij interessant om op die manier met leerlingen aan het werk te gaan. Ik heb het boek aangeschaft en ik heb me verdiept in Grej of the Day. Vervolgens ben ik het gaan proberen in de klas.

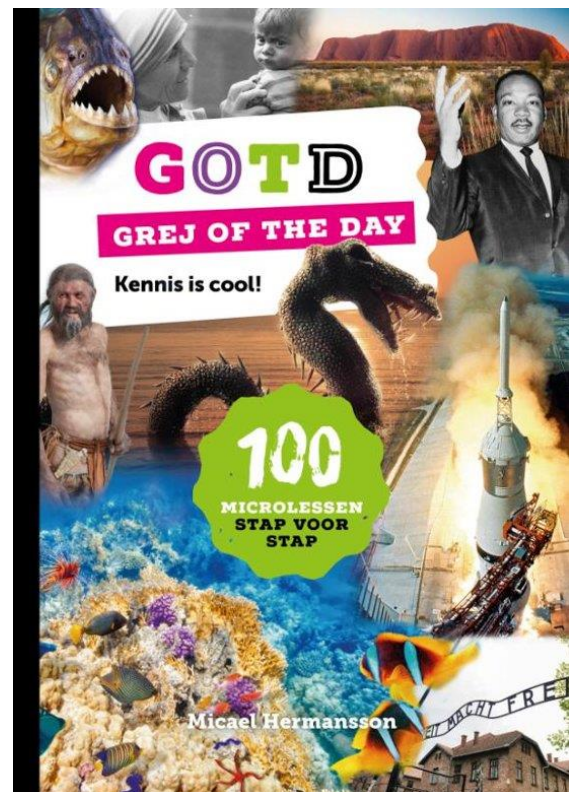
Allereerst geef ik een raadsel, de leerlingen proberen achter het onderwerp te komen en vervolgens volgt een les van 5-10 minuten over dit onderwerp.

Als ik het raadsel geef aan de leerlingen, merk ik dat de kinderen enthousiast zijn. Sommigen pakken gelijk hun Ipad en gaan op zoek naar het antwoord. Andere leerlingen willen het eerst met hun ouders bespreken.

Ik vind het een leuke manier om met de leerlingen te werken. De leerlingen zijn enthousiast en we breiden onze kennis over de wereld uit.

In de klas hangt een bord met de wereldkaart erop. Daar omheen komen de onderwerpen die we hebben besproken. Er wordt een touwtje gespannen tussen het onderwerp en daar waar het onderwerp thuishoort. Zo krijgen de leerlingen een beeld waar iets zich bevindt/bevond.

Juf Charlotte, PCBS De Claercamp

Wij vinden Grej of the Day leuk, omdat het een raadsel is die je thuis met je ouders moet bespreken/overleggen. De oplossing van het raadsel is soms heel moeilijk en soms makkelijk. Het is een leuke manier om dingen te leren.

Wij hebben Grej of the Day op: maandag, woensdag en vrijdag. Maandag krijg je een raadsel mee, woensdag krijg je een antwoord en een nieuw raadsel. Hetzelfde op vrijdag, en zo gaat het de hele tijd door.

Als we het antwoord hebben, geeft juf een korte les over dat onderwerp.

We hebben al een aantal raadsels gehad:

- Nummer 14: Johan Cruijff;
- Grootste kristal ter wereld: Atomium;
- Dit dier trok landbouwwerktuigen, koetsen en trams: Belgisch Trekpaard (Brabander);
- Dit meisje heeft nooit geweten dat ze wereldberoemd is geworden: Anne Frank;
- Een stormklok op de markt: Belfort van Brugge;
- De beroemdste gevangene ter wereld: Nelson Mandela.

Ons volgende raadsel is "Mat" maar hier hebben we nog geen antwoord op. Dit moeten we thuis met onze ouders bespreken of opzoeken op internet of iets dergelijks.

Dit stukje is geschreven door twee leerlingen uit groep 7/8 van CBS De Claercamp

Heb ook jij belangstelling om hier wat mee te experimenteren dan zijn er op het kantoor nog een aantal methode/werkboeken. Het is ook beschikbaar voor de groepen 4 t/m 6.

Toekomst van de Vereniging Noventa en onze ledenraad

Door de Ledenraad en de Raad van Toezicht is een werkgroep 'toekomst ledenraad' ingesteld.

Aanleiding is de dubbele positie van de leden van de Raad van Toezicht. Naast het onafhankelijk toezichthouder vormen de leden van de Raad van Toezicht tevens het bestuur van de ledenraad.

Ouders spelen een belangrijke rol bij de individuele scholen van Noventa. Daarnaast hechten zowel de Ledenraad als ook de Raad van Toezicht en de bestuurder aan het delen aan kennis en informatie van ouders op Stichtingsniveau.

Doel van de werkgroep is samen te komen tot een voorstel voor een werkbaar organisatiestructuur waarin ouders vanuit hun betrokkenheid tot hun recht komen en hun inbreng kunnen hebben bij het bespreken van verschillende onderwerpen, waaronder met name aspecten van identiteit en kwaliteit van het onderwijs bij Noventa en dat op het niveau van de stichting Noventa.

Hebt u ideeën dan horen we dit graag als werkgroep. Stuur een mail naar Mascha de Hek, Officemanager Noventa (m.dehek@noventa.nl).

Geschreven door Renée van Eijk

Laat de methode los

De lessen die doorgaans de meeste voorbereiding kosten, maar stiekem wel het leukste zijn om te geven, zijn de lessen waarbij ik de methode aan de kant zet. Het zijn de lessen waarbij ik mijn creativiteit de vrije loop laat en precies daarom kosten ze meer tijd en energie in de voorbereiding. Ik ben dus ontzettend blij dat de startende leerkrachten niet dagelijks vragen om lessen zonder methode, maar eens per week is goed te doen!

Een les zonder methode, waarom?

Veel leerkrachten die ik ken, starten de instructie van een nieuw, wat lastiger, onderwerp zonder gebruik te maken van de methode. Ze kijken naar het doel van het komende blok en realiseren zich dat de methode veel van de leerlingen verwacht in

les 1. Ze willen een basis meegeven die losstaat van het werkboek. Bijvoorbeeld bij de introductie van breuken. Of bij aanvang van een nieuw thema wereldoriëntatie. Ook gebruiken veel leerkrachten een les zonder methode om stof te behandelen die niet voldoende wordt aangeboden in de methode. Of ze willen een herhaling aanbieden na een toets of na een blok.

Opbouw van een les zonder methode

Uiteraard begint ook een les zonder methode met een lesopening. De lesopening trekt de aandacht en introduceert de lesstof. Na deze lesopening volgt ook het activeren van voorkennis. Waarna je als leerkracht instructie geeft waarbij jij volledig aan het woord bent en de strategie modelt. De grootste aanpassing zit vaak in de verwerking. Natuurlijk kan je een werkblad printen en dat doe ik ook altijd. Maar voorafgaand aan het zelfstandig verwerken op een werkblad laat ik leerlingen in een methodeloze les veel samenwerken. Het is een mooi moment om nieuwe werkvormen te introduceren!

Laat de methode los: leerlingen hebben vaak niet door dat ze met een les bezig zijn

Voorbeeld(les)

Luca geeft les aan groep 4 in Rotterdam. De stappen die de taalmethode maakt in les 1 over samenstellingen, zijn groot. Ze vindt het belangrijk om de leerlingen eerst op speelse wijze kennis te laten maken met samengestelde woorden. Ze start met een doos op tafel. Op de doos staat 'de magische doos van samenstellingen'. Haar opening is werkelijk magisch! Luca toont de klas een lege ballon, laat deze vallen in de doos en blaast er

vervolgens lucht in. Wat haalt ze uit de doos? Jazeker! Een opgeblazen luchtballon compleet met mandje eronder! Wat een aandacht en wat een betrokkenheid!

Na de instructie op samenstellingen laat ze de leerlingen via een presentatie rijtjes zien van vier woorden. De leerlingen moeten via de techniek 'Laat maar zien' (twee keer vuist op tafel en dan het aantal vingers in de lucht dat correspondeert met het goede antwoord), de samenstelling laten zien. Hierna krijgen de leerlingen in groepjes losse woorden waarvan ze gezamenlijk samenstellingen moeten maken. Als afsluiting bedenken de leerlingen individueel zoveel mogelijk samenstellingen.

Effect

Voorop staat dat je als leerkracht volledige controle hebt over de inhoud van jouw les zonder methode. Daardoor kan je goed aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Je kan de verwerking uiteraard aanpassen op niveau. Daar komt bij dat leerlingen vaak in zo'n les niet eens doorhebben dat ze een 'les' aan het maken zijn. Het zijn vaak leuke activiteiten zoals mix & ruil, de placemat-methode, een woordzoeker, een circuitvorm met verschillende activiteiten of een beeldende opdracht.

Liefde voor lesgeven

Ik denk dat veel leerkrachten het vak in zijn gegaan vanwege hun liefde voor lesgeven. En lesgeven is naar mijn bescheiden mening meer dan het openslaan van een boek, het noemen van een paginanummer en vertellen dat leerlingen daar stil aan moeten werken. Er zijn altijd excuses te bedenken om een les niet zelf te ontwerpen. We hebben het druk, er is zoveel te doen, het rooster is zo vol en het boek moet uit. Maar er zijn zoveel redenen om een les wel zelf te ontwerpen! Het geeft niet alleen plezier aan de leerlingen, maar ook aan de leerkracht!

Ik gun het alle leerkrachten, en daarmee hun leerlingen, dat ze minimaal één moment in de week zelf ontwerpen. Reserveer daar tijd voor in je rooster. Snoep van alle vakken een paar minuten af en plak die minuten aan elkaar voor een door jou ontworpen les. Of kies per week één vak waarbij je die week de methode niet openslaat, maar zelf een les bedenkt! En met liefde lees ik dan weer graag de verhalen van de lessen die bedacht zijn. Om de inspiratie vervolgens weer mee te nemen naar de lessen bij mijn startende leerkrachten.